

Børns og seksualitet for Balle Børnehavn

Denne folder er en beskrivelse af, hvordan vi forholder os til børns seksualitet. Vores ønske er at give forældrene en forståelse af, hvad der betragtes som normal udvikling på dette område.

Børn er født som seksuelle væsner, og det er både forældrenes og pædagogernes viden og holdninger, der i høj grad afgør, hvordan børnenes seksualitet udvikler sig. Det handler om de voksnes reaktioner og holdninger, når de oplever barnet udfolde og eksperimentere med sin lystfølelse.

Børn elsker at lege og udforske verden, og de er født med en naturlig nysgerrighed, ikke mindst i forhold til sin egen og andres kroppe, og det hører med til deres udvikling.

I to til fem års alderen begynder de at lege "doktorlege", "numselege" og "kysselege", undersøge og eksperimentere med hinanden. Som voksen skal man give børn anerkendende accept af, at de har en seksualitet. Det hører med til deres normale udvikling at udforske den, løbe rundt uden tøj på, tegne med tusch på hinandens kroppe og snakke om tisse-mænd og tisse-koner. Det kan være svært for nogle voksne at forstå, fordi "sex" og "børn" kan give associationer til pædofili, og reaktionen kan blive overbeskyttelse og forbud – til stor skade for børnenes senere kærlighedsliv. Det er vigtigt at huske, at børn har deres egen seksualitet, der aldrig må blandes sammen med voksnes.

Børnene skal lære at sætte egne grænser, også i forhold til seksualitet, og det er både forældrenes og pædagogernes opgave at sikre, at de lærer grænserne at kende, ved at legen foregår ligeværdigt, og at der ikke er et skævt magtforhold i gruppen. Både i børnehaven og i hjemmet kan det blive nødvendigt at strukturere børnenes seksuelle udfoldelse – både onani og sexlege – så den foregår på bestemte steder – væk fra fællesaktiviteterne, hvorved børnene lærer, at menneskets seksuelle aktiviteter er en privat sag, og at seksualitet ikke er skamfuldt.

Når børnene leger seksuelle lege, er det personalets opgave at være opmærksom på, at legen er, hvad der må betragtes som normalt.

I Balle Børnehave, holder vi løbende storsamlinger, for at forklare børnene omkring emnet, og vi taler om, hvad der er acceptabel i børnehaven at lege. Vi har alle vores grænser og vi finder denne grænse meget hårfin, da det er jeres børn vi arbejder med. Så nedenstående "normal" skal ikke forstås, som at det er det vores børn gør og må i Solstrålen. Vi gør blot opmærksom på hvad der ligger inden for normal området og hvad som ikke gør.

Vi har en klar grænse i Balle Børnehave, at pille, lege med afføring/ tis, stikke genstande, fingre eller andet ind i hinanden ikke er acceptabel, det vil vi ikke have. Vi skal huske, at det ikke skal blive et overgreb på nogen måde.

Nedenstående er, hvad der betragtes som almindelig seksuel adfærd for børn i 2-5 års alderen:

- At "bolle" (lege samleje) med tøj på.
- At vise numse og kønsorganer frem.
- At udforske hinanden og hinandens kønsdele ved at se på og ved at pille.
- Det er også normalt, at eksperimentere med at putte ting ind i hinanden – fingre, tusser, legetøj, grene, bær – f.eks. for at lege temperaturleg, men børnene skal taktfuldt standses og have forklaret, at de ikke må, da der er risiko for skader.
- At lege med urin og afføring – igen skal børnene standses, da det er uhygiejnisk.
- At være interesseret i at udforske forskellen på kønnene.
- At spørge om køn og sex.
- At børnegruppen sammen elsker "frække ord".
- At have erektion.
- At være nysgerrig i forhold til familiemedlemmers køn og bryster.

Det falder uden for acceptabel seksuel adfærd, hvis et barn:

- Får andre til at deltage i seksuelle aktiviteter ved at bruge fysisk tvang eller ved at true med tvang.
- Udøver seksuelle handlinger, der gør ondt på andre.
- Finder nemme ofre (andre børn der er svage på grund af alder, psyke eller lignende) og lokker, truer, presser eller tvinger dem til seksuelle aktiviteter.
- Hvis den seksuelle adfærd virker tvangsmæssig eller aggressiv.
- Hvis barnet reagerer på krise (vold i hjemmet, skilsmisse, konflikter med andre børn) ved at foretage seksuelle handlinger over for andre børn, der ikke deltager frivilligt eller på eget initiativ.

- Virker ligeglad, selvom dets handlinger skader, eller gør ondt på et andet barn, og det andet barn er tydeligt ulykkelig.

Det er vigtigt at børnene har tillid til de voksne, og føler sig frie til at komme til dem, hvis der er noget de er usikre på eller oplevelser, som de ikke synes om. Samme tillid er selvfølgelig vigtig mellem pædagoger og forældre, og vi håber meget I vil komme til os, hvis I har en fornemmelse af, at jeres barn oplever noget, I finder grænseoverskridende.

Vi kan anbefale at læse yderligere om emnet i følgende artikler:

"Børn og unges almindelig seksualitet, førskolebarnet" af Mogens A. Lund, speciallæge.

"Forældre er bange for numseleg" af Berit Hartung.

"Børns seksualitet; Accepter uskyldige lege" fra Børn & Unge nr. 40/2005

"Børn og seksualitet" pjese fra Børns vilkår.